

RÄDDA DJURGÅRDEN

EN FÖRENING SOM VILL FÖRSKÖNA OCH BEVARA DJURGÅRDEN

December 2024

Stort tack för ditt bidrag!

Vi vill återigen verkligen rikta vårt varma tack för den hjälp och stöd vi fått under 2024 från alla er engagerade som stödjer vår verksamhet sedan vi startade kulturföreningen Rädda Djurgården för drygt tre år sedan. Utan er hade vårt arbete varit omöjligt. Pengarna används bland annat till att agera i domstol, ersätta sakkunniga samt till vår viktiga annonsering. Här är vår [annons](#) i SvD lördagen den 7 december 2024.

Vi hoppas att du fortsatt vill vara medlem och stödja vår verksamhet. Betala din medlemsavgift - om du inte redan gjort det – på 200 kr för 2025 och eventuella bidrag till Swish 1233 734 761; Bankgiro 5706 - 1087. Kom ihåg att ange din mailadress tack.

Viktigt firande 2025 - Nationalstadsparken 30 år!

Under 2025 firar vi Nationalstadsparken 30 år vilket kommer uppmärksammas stort av Rädda Djurgården och alla andra organisationer som också arbetar för att värna vår park för framtida generationer. Även Länsstyrelsen är i hög grad involverad i att uppmärksamma detta. En särskild jubileumsgrupp har bildats med ståthållaren, Stockholm och Solna kommuner, länsstyrelsen, WWF m.fl. – dock inte några av våra föreningar. Ett högnivåsymposium för särskilt inbjudna är beslutat den 5 juni (världsmiljödagen) liksom ett uppmärksammande av nationalstadsparken i samband med Filharmonikernas konsert vid Sjöhistoriska museet i slutet av sommaren. Samfundet S:t Erik kommer också genomföra ett antal spännande projekt bland annat en fototävling.

Efter ett omfattande opinionsarbete där många föreningar var med fattade riksdagen den 7 december 1994 beslut om att Ekoparken – som föreningarna kallade området Ulriksdal, Haga-Brunnsviken- Norra och Södra Djurgården – skulle skyddas som nationalstadspark.

Kungliga nationalstadsparken invigdes 19 maj 1995 i Ulriksdals slottspark av kung Carl XVI Gustaf. Detta var världens första nationalstadspark, ett helt nytt juridiskt begrepp som miljödepartementet, med miljöminister Görel Thurdin i spetsen, hade utvecklat. Kungen invigde Ekoparken genom att släppa tre duvor som representerade Värna, Vårda och Visa.

Nationalstadsparken är ett 27 km² stort område (motsvarande ca 5,5 x Central Park i New York) med 19 kvkm land och 8 kvkm vatten, beläget i tre kommuner: Stockholm, Solna och Lidingö (Fjäderholmarna). Det sammanhängande natur- och kulturlandskapet sträcker sig från Ulriksdal i nordväst via Haga-Brunnsviken och Djurgården till Fjäderholmarna i sydost. Öarna Beckholmen, Skepps- och Kastellholmen ingår också. Ca 60 procent utgörs av kunglig dispositionsrätt.

Läromedel för skolor

Inom ramen för firandet av Nationalstadsparken 30 år har Rädda Djurgården beslutat att ta fram ett upplevelsebaserat läromedel för låg- och mellanstadiet med fokus på att upptäcka vår Nationalstadspark med dess unikt vackra miljö, och dess kulturella och livsgivande betydelse för oss som bor i staden och för vår utveckling. Vårt mål är att medvetandegöra stadens invånare om naturen och den miljö där barnen vistas. De flesta barn – eller vuxna heller för den delen – vet nog inte om att de vandrar runt i en unik Nationalstadspark. Genom att följa en skattkarta över parkens statyer, slott och andra historiska nedslag så får barnen uppleva parken på nära håll och ta del av oförglömliga skatter. Vi kommer fokusera på Kungligheter, Arkitektur, Skulpturer och Park/stadsplanering samt Miljö & Odling vilket berör ämnena Samhällskunskap, Geografi, Historia, Bild, Svenska och Matematik.

Föreningen har anlitat en mycket professionell lärare för arbetet. Vår ambition är att detta läromaterial ska användas av skolor belägna inom Nationalstadsparken, men på sikt hoppas vi att det även ska kunna attrahera skolor runt om i Sverige. Det är ett svårt och tufft projekt, eftersom konkurrensen från andra bra läromedel är stor och därför börjar vi i en mindre skala. Vår budget tillåter inte heller ett större projekt. Mycket arbete återstår men vi tycker det är både spännande och lovvärt och ser fram emot ett fint slutresultat.

Medlemsevent

Li Malmström är styrelsemedlem och tillika ansvarig för sponsorgruppen vars mål är att bjuda in medlemmarna till minst två årliga event. I anslutning till firande av Nationalstadsparken 30 år planerar sponsorgruppen ett antal intressanta events under 2025. Mera detaljer kommer i nästa nyhetsbrev.

Dispositionsrätten

Målet för föreningen Rädda Djurgården är detsamma som gäller för Sveriges kungar enligt den dispositionsrätt som Rikens Ständer gav kungen 1810, med uppdraget att värna om Djurgårdens skönhet. Samma ambition ligger bakom skapandet av Nationalstadsparken. Vi kräver bara att lagen om Nationalstadsparken följs och att dispositionsrätten används som avsett!

I boken "Ekoparken – kunglig mark" av L. Utgren och T Hammarström från 2004 återfinns nedanstående intressanta förord av H.M Konung Carl XVI Gustaf:

VÄLKOMMEN TILL EKOPARKEN, Stockholms gröna ansikte mot öster. Det är en mycket märklig plats, numera utnämnd till nationalstadspark. Ingenstans i världen finns något liknande.

Alldeles intill staden, bara några stenkast från betonghusen, går rådjuren i bete och kattugglorna ropar i skymningen, rävarna skäller och morkullorna drar.

Här kan man på bara några minuter vandra från den vildaste urskog till den vackraste äng och i nästa stund rätt in bland karuseller och berg- och dalbanor. Från Lappkärrsberget till Lilla Skuggan till Gröna Lund – det är Ekoparken i ett tvärsnitt. Här finns oaser för alla: skogsduvor, ängsblommor och nöjesturister. Inom samma park finns Sveriges sällsyntaste insekter och fåglar och Sveriges mest besökta turistattraktioner.

Det är en motsägelsefull plats, unik i sitt slag, och ingen huvudstad kan visa upp en så rik naturpark alldeles intill hus och gator.

Ekoparken blev nationalstadspark år 1995, och därmed fick det enastående landskapet äntligen ett lagligt skydd. Den värdefulla kulturmiljön och den rika naturen skulle, enligt riksdagsbeslut, bevaras mot störande intrång av bebyggelse, vägar och anläggningar.

Ekoparken sträcker sig genom både Stockholm och Solna stad, från Blockhusudden i söder till Ulriksdals slottspark i norr, från Hagaparken i väs-

ter till Fjäderholmarna i öster – en tolv kilometer lång grön lunga mellan staden och Saltsjön.

Det är gamla kungliga marker, anlagda för jakt och förströelse, med djurgårdar, engelska parker, lustslott och växthus. Hela området har varit under kunglig förvaltning sedan Gustav Vasas tid, och det har präglat landskapet men också varit ett värn mot den påträngande staden. Tack vare Johan III:s och Karl XI:s stora intresse för jaktpartier, Gustav III:s entusiasm för lustslott och parker, och Karl XIV Johans intresse för sällskapsliv och militära övningar, kan stockholmarna nu på ett ögonblick komma ut ur storstadens brus och in i den behagligaste natur.

Fotografen Lennart Utgren har strövat i Ekoparken sedan den bildades och långt dess förinnan. Han har fått unika bilder av landskapet och djurlivet.

Under dryga tio år har han samlat ett väldigt bildmaterial, och nu har han valt ut de bästa och mest uttrycksfulla bilderna. Tillsammans med författaren Tommy Hammarström har han sammanställt en vacker bok om en oförliknelig plats.

Hasselbacken

Det senaste förslaget till utbyggnad av Hasselbacken, som ju godkändes av staden, har överklagats till Mark- och Miljödomstolen (MMD). Den 22 januari 2025 har Nacka Tingsrätt (MMD) inbjudit överklagande organisationer till syn av Hasselbacken på plats. Vi hoppas förstås på ett positivt domslut i MMD.

Gröna Lund

Inga nya byggnadslovsansökningar från Gröna Lund har inkommit till Stadsbyggnadskontoret. Enligt uppgift koncentrerar Gröna Lund just nu sina ansträngningar på att förändra området på det befintliga tivoliområdet. De har naturligtvis också fullt upp med att hantera följderna efter den tragiska olyckan i somras.

Källhagen

Först under det första kvartalet 2025 kan vi förvänta oss mer information angående utbyggnaden av värdshuset med ytterligare 14 hotellrum. Vi bevakar och följer upp.

Festivaler på södra Djurgården och Gärdet

Rosendal Garden Party, kommer tyvärr även nästa år anordna en ny festival även om det är en ny arrangör som står för arrangemanget. Tyvärr har inte Kungliga Djurgårdsförvaltningen (KDF) lyssnat på oss eller andra organisationer utan planerar att fortsätta med festivalen i mitten av juni dvs under den sköraste tiden för djuren.

Under flera år ägde Lollapalooza, en flera dagars, mycket stor musikfestival rum på Ladugårdsgärdet. I stället blev det denna sommar Stockholm Fields som anordnade ett antal festivaler på Gärdet. Så kommer också att ske sommaren 2025. Ännu så länge är bara två festivaldatum bestämda-24 och 27 juni, men det kommer många fler. Jämfört med Lollapalooza tar Stockholm Fields betydligt mycket mindre utrymme i anspråk. Ladugårdsgärde klipptes sistlidna sommar på ett sätt som var mycket mer hänsynsfullt mot sånglärkorna. Vi får se om lärkpopulation nu kommer att återhämta sig. I år har de minskat.

Rädda Djurgården motsätter sig alls inte musikfestivaler. Det har vi skrivit tidigare. Men vi vill i första hand att de "ljudligare" festivalerna förläggs till sensommaren och på platser som är mindre känsliga. Vi kämpar enträget tillsammans med Förbundet för Ekoparken för att detta ska ändras.

Vattentornet Lill-Jansskogen

Som vi skrivit om flera gånger tidigare föreslås en ny vattenreservoar byggas söder om den gamla i det värdefulla skogsområdet i Lill-Jansskogen. Förslaget till detaljplan är överklagat och Mark- och miljööverdomstolen förväntas snart komma med sin dom.

Djurgårdsbrunns värdshus

Det pågår ett större ombyggnad av värdshuset. Det är en ombyggnad av befintliga hus. Tyvärr kommer inte gamla "Brunnen", som Rädda Djurgården önskat, tillbaka. Men det ser trots allt ganska fint ut och ägarna har ansträngt sig att för att plantera träd och buskar.

En trappa går ner mot Djurgårdsbrunnskanalen. Den har vi svårt att förstå. Den slutar blint i grässlätten, som antagligen kommer att bli upptrampad. Frågan är om det finns bygglov för denna trappa.

Trafiken

Trafiksituationen på Södra Djurgården har varit ett problem under många år. Vi har vid ett stort antal tillfällen påpekat detta för såväl staden som KDF. Den 13/1 kommer Kungliga Djurgårdens Intressenter (KDI), som också vill ha minskad trafik på Djurgården, att arrangera

en hearing där bland annat Lars Strömberg (mp), trafikborgarråd i staden, och Anton Fendert, regionråd för kollektivtrafik, kommer att delta. Kollektivtrafiken har de senaste fungerat dåligt och har på senare tid blivit ännu sämre. En förutsättning för ett "bilfritt" Södra Djurgården är en fungerande kollektivtrafik. KDI rasar över trasiga spårvagnar, otillräcklig ersättningstrafik och halvtimmes busstrafik.

Det har länge diskuterats en lösning med kortstyrda bommar vid såväl Djurgårdsbron som vid Djurgårdsbrunnbron. Endast boende på Södra Djurgården, taxi, ambulans och brandkår, distributionstrafik och kollektivtrafik skulle ges möjlighet att passera. Vi träffade Christofer Fjellner (m), oppositionsborgarråd i staden, under hösten. Fjellner har en del intressanta uppslag för minskad trafik på Djurgården, men det är en svår och lång process som pågått i årtal. -Södra Djurgården är Stockholms stads mest turistbesökta område och trafikkaoset ger givetvis besökarna ett mycket dåligt intryck.

**Vi önskar Dig en härlig julhelg och än en gång
varmt tack för Ditt engagemang**

Vi finns på både [Instagram](#) och [Facebook](#).
Har du frågor maila till info@raddadjurgarden.se